

15.5.2024

Sosiaali- ja terveysministeriö
Lausuntopalvelu.fi**ASIA Lausunto / sosiaali- ja terveysministeriön asetus sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen käsittelystä
VN/9978/2024**

Sosiaali- ja terveysministeriö on pyytänyt Lääkäripalveluyritykset ry:n lausuntoa sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen käsittelyä koskevasta asetusluonnoksesta. Asetus sisältäisi 1.1.2024 voimaan tulleen uuden sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen käsittelystä annetun lain (703/2023, asiakastietolaki) nojalla annettavan sääntelyn koskien käyttöoikeutta asiakastietoon, sosiaali- ja terveydenhuollon välisen luovutusluvan kohdentamista sekä potilastietojen erityissuojausta.

Asetusluonnos oli ensimmäisen kerran lausuttavana 3.11.2023–15.1.2024. Luonnokseen on tehty lausuntopalautteen perusteella runsaasti muutoksia erityisesti luovutusluvan kohdentamiseen ja käyttöoikeuksiin sosiaali- ja terveydenhuollon välillä. Lausuntopyynnön kysymykset liittyvät näihin aiheisiin, mutta myös muista asetuksen sisällöistä voi esittää palautetta.

Sosiaali- ja terveysministeriön asetus käyttöoikeuksista asiakastietoon on tullut voimaan 30.6.2023. Nyt käyttöoikeuksia koskevaa sääntelyä on täydennetty siten, että asetuksessa säädettäisiin myös käyttöoikeuksista sosiaali- ja terveydenhuollon yhteisissä palveluissa sekä sosiaali- ja terveydenhuollon välillä luovutettuihin tietoihin. Lisäksi asetusluonnoksessa on otettu huomioon voimassa olevasta käyttöoikeusasetuksesta saatuja palautteita.

Uuden asiakastietolain 53 §:n mukaan sosiaali- ja terveydenhuollon yhteisissä palveluissa on oikeus saada ja käyttää palvelun toteuttamisen kannalta välttämättömiä asiakastietoja. Sosiaali- ja terveydenhuollon välillä on tiedonsaantioikeus, joka edellyttää asiakkaan antamaa luovutuslupaa, pois lukien sosiaalihuollon viranomaisen asiakastietolain 53 §:n 5 momenttiin perustuva tiedonsaantioikeus sekä tilanteet, joissa asiakas ei muistisairauden, tajuttomuuden tai vastaavan syyn takia pysty päättämään luovutusluvan antamisesta.

Käyttöoikeuksien lisäksi uusi asetus sisältäisi sääntelyn sosiaali- ja terveydenhuollon välistä tiedonsaantioikeutta koskevan luovutusluvan kohdentamisesta ja potilastietojen erityissuojauksesta.

Lääkäripalveluyritykset ry kiittää lausuntopyynnöstä. Alla on vastauksemme Lausuntopalvelussa.

Määritelmät. Näkemyksenne asetusluonnoksen 2 §:n määritelmistä (esim. ovatko määritelmät selkeät, onko tarvetta lisätä määritelmiin jokin käsite?)

Kyllä

Perustelut: -

15.5.2024

Käyttöoikeudet sosiaali- ja terveydenhuollon välillä. Ovatko terveydenhuollon käyttöoikeudet sosiaalihuollon asiakastietoihin tarkoituksenmukaiset (18 §)?

Kyllä

Perustelut: -**Käyttöoikeudet sosiaali- ja terveydenhuollon välillä. Ovatko sosiaalihuollon käyttöoikeudet potilastietoihin tarkoituksenmukaiset (19 §)?**

Ei

Perustelut:

Tiedonsiirto sosiaalihuollon ja terveydenhuollon välillä on määritelty lähinnä hyvinvointialueen tarpeista lähtien. Pykälässä 19 tai ainakin sen perusteluissa on otettava huomioon se, että myös yksityisen sektorin palveluntuottajilla on tarve siirtää potilas- ja asiakastietoja yli sektorirajojen eli sosiaalipalveluiden asiakkaan tietoja terveydenhuollon palveluntuottajien käyttöön ja päinvastoin.

Luovutusluvan kohdentaminen. Onko ehdotus luovutusluvan kohdentamisesta asiakkaan näkökulmasta ymmärrettävä ja selkeä?

Ei

Perustelut:

Vaikka luovutuslupa ja sen kohdentaminen on pykälään varsin hyvin muotoiltu, on asian ymmärtäminen todennäköisesti suurelle joukolle asiakkaita haastavaa. Siksi asiakkaiden informointiin täytyy kiinnittää erityistä huomiota.

Luovutusluvan kohdentaminen. Vastaako luovutusluvan kohdentaminen sosiaali- ja terveydenhuollon toiminnan tarpeita?

Kyllä

Perustelut: -**Luovutusluvan kohdentaminen. Onko luovutusluvan mukainen lupien kohdentaminen toteutettavissa esitetyllä tavalla asiakas- ja potilastietojärjestelmiin (huomioiden sekä uusien tietorakenteiden mukaisesti tallennetut tiedot että aiemmin tallennetut tiedot)?**

Kyllä

Perustelut: -**Arvionne asetuksen mukaisen luovutusluvan tietojärjestelmätoteutukseen tarvittavasta ajasta ja kustannuksista:**

Luovutusluvan tietojärjestelmätoteutuksille on annettavaa riittävästi aikaa.

Muita kommentteja asetusluonnoksesta:

-

Lääkäripalveluyritykset ry:n puolesta,

Ismo Partanen
toiminnanjohtaja